

Ateşli havale

Anne ve babalar için bilgiler

Ateşli havale nedir?

- Ateşli havale, ateşin (kulak içinde veya rektal vücut ısısı > 38,5 °C) neden olduğu nöbetlerdir.
- Yaklaşık 100 çocuktan 5'inde ateşli havale görülür.
- Ateşli havaleden 6 ay ila 6 yaş arası çocuklar etkilenir, en sık olarak da 2. yaşta.
- Ailevi yatkınlık olduğu bilinmektedir.
- Ateşli havaleler epilepsi hastalıklarına dahil değildir.
- Ateşli havale nedeni olarak genetik faktörlerin (çocuğun doğuştan eğilimi) ve harici uyarımların (örn. üst solunum yolları enfeksiyonları) birlikte etki gösterdiği düşünülmektedir.

Ateşli havale ne zaman görülür ve bunu nasıl fark ederim?

- Ateşli havaleler aniden ve çoğunlukla ateşin ilk yükselmesinde ortaya çıkmakla birlikte, ateşli bir hastalık sırasında da her zaman ortaya çıkabilir.
- Çocuklar aniden bilincini kaybeder ve ritmik titremeler görülür, bazen kasılma veya tamamen gevşeme de olabilir. Bu sırada gözler açıktır ve çoğunlukla kayma olur.
- Ateşli havalelerin çoğu 3 dakikadan daha az sürer. Nöbet süresi olarak yalnızca çocuklarda kramp veya anormal bir kas kasılması olan süre kabul edilmektedir.
- Ateşli havaleden sonra çocuklar uykuya meyillidir, ancak bu nöbetin hala devam ettiği anlamına gelmez.
- Nöbetin 15 dakikadan fazla sürmesi veya 24 saat içinde birçok defa görülmesi veya yalnızca vücudun bir yarısının maruz kalmış olması veya nöbetten sonra tek taraflı bir felcin mevcut olması durumlarında komplike bir ateşli havale söz konusudur.

Ateşli havale hangi riskleri içermektedir?

- Her ne kadar korkutucu gözükse de – ateşli havaleler zararsızdır!
- Ateşli havalenin sonraki zeka gelişimine ilişkin herhangi bir olumsuz etkisi yoktur.
- Ateşli havale ile bağlantılı olarak ölümcül olaylar bilinmemektedir.
- Bununla birlikte uzun süreli ateşli havaleler önlenmelidir ve bunun için de size acil durum için bir ilaç verilmektedir (aşağıya bakınız).
- İleride bir epilepsi riski çok azdır (yaklaşık % 4).
- Ancak ateşin arkasında ciddi bir hastalık da olabileceğinden, daima bir doktora başvurulmalıdır veya en azından bir doktora telefon edilmelidir.

Ateşli havale tekrar edebilir mi?

- Çocukların çoğunda yalnızca bir defa ateşli havale görülmektedir.
- Yaklaşık % 30'unda ikinci ve yaklaşık % 10'unda üç veya daha fazla ateşli havale görülmektedir.

Ateşli havalenin önlenmesi için ne yapabilirim?

- Ateşli havaleleri emin bir şekilde engelleyebilecek bir önlem yoktur, düzenli bir şekilde önlem olarak ateş düşürücü ilaç verildiğinde de.
- Ateşli havale bazen başlayan bir ateş nöbetinin ilk belirtisidir.
- Çocuğunuzun gece boyunca sürekli izlenmesi gerekli değildir. Ateşli bir havaleyi fark etmemeniz durumunda bile, bu bir sağlık riski oluşturmaz. "Gizli" bir ateşli havale sonucu zarar görmüş çocuklara ilişkin olgu bilinmemektedir.
- Ateşli havaleden sonra beyin elektrik dalgaları eğrisinin ölçümü (EEG = elektroensefalogram) veya beyin MRI (manyetik rezonans) gibi ileri incelemelerin yapılması nadiren gereklidir.

Ateşli havalede ne yapmalıyım?

- Sakin olun!
- Çocuğunuzun yan konumda yatırın: nöbet sırasında ve sonrasında da. Bazı çocuklar nöbetten sonra kusabilirler.
- Çocuğunuzun asla silkelemeyin, çenesini zorla açmayın, dişlerin arasına cisim itirmeyin, ağızdan ağıza nefes vermeyin (çocuklar nöbet sırasında morarabilirler) veya su serpmeyin.
- Çocuğunuzun yaralanabileceği cisimleri ortadan kaldırın.
- Nöbeti mümkün oldukça iyi izleyin ve nöbetin süresini tahminen bilmek için saate bakın.
- Nöbetin 2-3 dakikadan daha fazla sürmesi durumunda makattan bir Diazepam Rektiole uygulayın (vücut ağırlığı 20 kg'ın altında olduğunda: 1 x 5 mg; ağırlık 20 kg'ın üstünde olduğunda: 1 x 10 mg).
- Eğer nöbet 5 dakika sonra sona ermezse, ikinci bir Diazepam Rektiole uygulamalısınız ve acil doktorunu (Tel. 144) aramalısınız.
- Amaç, uzun süreli ateşli havaleleri (bu demektir ki, 20 dakikadan fazla) önlemektir.
- Ateşli havaleden sonra: Çocuğunuzun hemen ardından muayene edilip edilmemesini görüşmek için doktorunuz ile iletişime geçin.

Başkaca sorularınızın olması durumunda, aile veya çocuk doktorunuza veya Luzern Çocuk Hastanesi'nin danışma telefonuna, Tel. no. 0900 554 774, başvurabilirsiniz.